

**НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О. О. Богомольця**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я
ТА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ**

**ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ
студентської науково-практичної конференції**

*Інноваційні підходи у наукових дослідженнях у сфері
громадського здоров'я та профілактичної медицини:
досягнення та перспективи*

Київ – 2025

1. Стають надто малими, щоб безпосередньо взаємодіяти з мембранами клітин (наприклад, механічно їх руйнувати).

2. Поводяться як молекули, а не як великі частинки, завдяки їхній високій питомій поверхні та здатності диспергуватися на молекулярному рівні.

3. Зі зменшенням розміру наночастинки, збільшуються її гідрофобні властивості (завдяки збільшенню питомої поверхні).

ВИКЛИКИ В РОБОТІ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА МЕДИЧНОГО ПЕРСОНАЛУ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ ТА ІНШИХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Наталія УСТЯК, Олександр ЯВОРОВСЬКИЙ
Здобувач вищої освіти II курсу ННІГЗПМ
Науковий керівник: д. мед. н., академік НАМН України, професор

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

За умов постійної агресії РФ в нашій країні, що спричиняє постійні випадки надзвичайних ситуацій та безліч викликів щодо роботи медичного персоналу та закладів охорони здоров'я України.

Зважаючи на статистику, а саме від початку повномасштабного вторгнення станом на початок 2025 року в Україні пошкоджено - 1971 заклад охорони здоров'я. Зокрема, серед них: частково зруйновано лікарень - 1673, повністю зруйновано лікарень - 300, пошкоджено аптечних закладів - 450, зруйновано аптечних закладів - 4, виведено з ладу автомобілів ШМД - 273, викрадено автомобілів ШМД - 250 [1].

Найбільше руйнувань зазнали об'єкти медичної інфраструктури Харківщини, Чернігівщини, Донеччини, Дніпропетровщини, Миколаївщини, Херсонщини Запоріжжя та Київщини. Серед яких 08 липня 2024 р. унаслідок ракетної атаки зруйновані будівлі дитячої лікарні

«Охмадит» та один із центрів приватної медичної клініки «ISIDA» у м. Київ [2].

За перший рік війни в Україні загинуло 106 медичних працівників, з них – 33 на робочому місці. За умов постійних надзвичайних ситуацій важливо враховувати не лише фізіологічний стан, а також психічні та психосоціальні проблеми, які з'являються в процесі роботи працівників закладів охорони здоров'я.

Насилля проти охорони здоров'я включає напади на медичні установи, працівників, транспорт та пацієнтів. Це порушує основні принципи міжнародного гуманітарного права (МГП) та створює суттєві перешкоди для надання медичної допомоги.

Міжнародні фахівці з безпеки і громадського здоров'я намагаються протидіяти цим грубим порушенням міжнародного права під час атак в Україні задля захисту цивільного населення впродовж багатьох років. Також варто згадати, що у серпні 2024 року сплинуло 75 років з дня прийняття на Дипломатичній конференції ООН Женевських конвенцій – зобов'язання держав зменшити страждання відповідно до міжнародного гуманітарного права (МГП) [3].

Основним напрямом управління в охороні здоров'я є важливість підготовки забезпечення медзакладів посиленою безпекою під час надзвичайних ситуацій, задля реагування до подвійного тягаря при збройних конфліктах, адже війна не має бар'єрів на виклики.

Впродовж трирічної війни, за масових ракетних атак часто спостерігаються виклики, що вимагають неймовірних зусиль медичного персоналу. 22 листопада 2022 року у м. Києві в Інституті серця без світла, тепла та води проведена операція на серці дитини [4], а в цей же час у м. Львові кардіохірурги Центру дитячої кардіології і кардіохірургії виконують схожу операцію в тих же умовах блекауту [5].

Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) надає рекомендації щодо впровадження програми з надзвичайних ситуацій у галузі охорони

здоров'я – Safe Hospital (2015) [6] задля створення та визначити Індекс безпеки лікарні (2017) [7], щоб протистояти не лише стихійним викликам природи, а й забезпечувати логістику закладів охорони здоров'я під час атак на важливі системи життєзабезпечення. Адже заклади охорони здоров'я традиційно є осередком надії і безпеки населення навіть у найважчі часи.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. МОЗ України Понад 2200 об'єктів медзакладів пошкодила та зруйнувала росія за час повномасштабної війни URL: <https://moz.gov.ua/uk/ponad-2200-ob-yektiv-medzakladiv-poshkodila-ta-zrujnuvala-rosiya-za-chas-povnomasshtabnoyi-vijni>

2. Медіацентр clinic ISIDA URL: <https://isida.ua/uk/news/ataka-vraga-20240710/>

3. International Committee of the Red Cross (ICRC) URL: <https://www.icrc.org/>

4. Інститут серця URL: <https://heart.kyiv.ua/smi/v-instytuti-serczya-pid-chas-operacziyi-znyklo-svitlo-pidsvichuvaly-telefonamy-i-lihtarykamy-podrobyczy/>